

Nemzetiségekért Díj, 2020

December 18. a Nemzetiségek napja.

Ezen a napon minden évben ünnepélyes keretek között kerül átadásra a Nemzetiségekért Díj a tizenhárom őshonos hazai nemzetiség életében kiemelkedő munkát végző személyeknek, szervezeteknek. Mivel 2020-ban ez nem volt lehetséges, Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára közösségi oldalán köszöntötte a nemzetiségeket, s egyúttal kifejezte reményét, hogy az ünnepélyes díjátadót 2021-ben pótolni lehet.

2010 óta hatalmas munkát végeztünk a magyarországi nemzetiségekkel közösen – írta Soltész Miklós. – Magyarország Kormánya kiszámítható és következetes nemzetiségi politikájának eredménye, hogy az elmúlt években úgy a nemzetiségi önkormányzatok, mint az általuk fenntartott oktatási és kulturális intézmények komoly lehetőségekhez jutottak, számos intézményük megújult, de a kisebb nemzetiségi civil szervezeteket is támogatjuk. Nemzetiségeink életében fontos a hit, a vallásgyakorlás, és az egyházak sokat tesznek a nemzetiségi kultúra, hagyományok megőrzése, a közösség egyben tartása érdekében.

A Kormány számára természetes, hogy ami jó a magyarországi nemzetiségeknek, az jó az egész országnak, sőt, hosszútávon kedvezően hat a Kárpát-medencében élő magyarságra is. Bár a határon túli magyarok is ugyanilyen támogatást élvezhetnek. Isten éltesse a Magyarországon élő bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán nemzetiség minden tagját!

A 2020. évi Nemzetiségekért Díj miniszterelnöki elismerésben részesült személyek és szervezetek:

Dr. Csúcs Lászlóné

egykori nemzetiségi szószóló

1971 óta él hazánkban, és még ugyanabban az évben tagja lett a Bem József Lengyel Kulturális Egyesületnek, melynek elnöke is volt, s máig aktív vezetőségi tagja. Közéleti tevékenysége kerületi képviselőként, elnökként indult, majd 2008-2014 között országos elnökként, majd 2018-ig első nemzetiségi szószólóként szolgálta nemzetiségét. E tevékenységei hozzájárultak lengyel gyökerei megőrzéséhez, valamint a két ország között fennálló kulturális kapcsolatok fejlődéséhez, többek között a hazai lengyel katonasírok regisztrálásával, feldolgozott anyagának közreadásával, testvérvárosi kapcsolatok kiszélesítésével, az Országos Lengyel Kulturális Központ megalapításával.

Dr. Erb Maria

habilitált egyetemi docens, Magyarországi Németek Kutatóintézetének vezetője

Az ELTE Germanisztikai Intézet német-történelem szakán végzett. 2006 óta a Magyarországi Németek Kutatóintézetének vezetője, a Germanisztikai Intézet nemzetiségi képzése tanterveinek kidolgozója. A magyarországi németek nyelvatlaszának megalkotója, az MNOSZ Oktatási Bizottságának tagja. Szakmai vezetője volt a bajai országos német tanösvény kialakításának. Előadásokat, képzéseket tart és kiadványokban publikál. A tudós pedagógus eddig még nem részesült állami kitüntetésben.

Fodor Sándorné

nyugalmozott pedagógus, szakoktató

Apátistvánfalván szlovén kulturális közegben nőtt fel. 1989-től a szentgotthárdi technikumban tanított, sok szlovén fiatal segítette a szakmai ismereteken túl

a nemzetiségi identitása megismerésében. Szervezője és szereplője színjátszó, énekkari és kulturális műsoroknak. A Magyarországi Szlovének Szövetsége Apátistvánfalvai népdalkörének tizenöt éven át volt tagja, majd az egyházi énekkarának csoportvezetője lett. A helyi egyházi énekek fennmaradásában hatalmas a szerepe. 2016-ban csatlakozott a Magyarországi Szlovének Szövetsége Kamarakórusához, majd a nyugdíjas néptáncsoportjához. Fellép rábavidéki színjátszó előadásokon. Az Apátistvánfalvai Faluszépítő Egyesület elnöke, a helyi nemzetiségi önkormányzat és az Országos Szlovén Önkormányzat tagja. 2020-tól a Rábavidéki Szlovén Nyugdíjas Egyesület elnöke, számtalan program szervezője.

Hollósy Tiborné

nyugdíjas pedagógus, a Magyar Művelődési Intézet Nemzetiségi Osztálya nyugalmazott vezetője

Tanári diplomája megszerzése után a szódi általános iskolában kezdett dolgozni, ahol nemzetiségi táncsoportot is alakított. Pályafutását a budapesti szlovák iskolában folytatta. Az iskolai táncsoportból nőtt ki a ma Lipa néven működő táncgyűttes, amely akkreditált koreográfusképzést is folytat. Alapító tagja a Fővárosi Szlovák Önkormányzatnak, amelynek elnöke is volt. Kezdeményezésére jött létre a Szlovák Nyugdíjasok Klubja. Az Ozvena Budapesti Szlovák Kórus vezetőjeként sokat tesz azért, hogy a szlovák dalkincs fennmaradjon Magyarországon. Dalgyűjteményeikből köteteket is kiadnak. Jelenleg az Angyalföldi Szlovák Önkormányzat elnöke és az Országos Szlovák Önkormányzat Kulturális Bizottsága tagja. Budapest XIII. kerületben ő alapította a Nemzetiségi Kerekasztalt.

Kalla Éva

szerkesztő

A hetvenes évek óta részese a roma felzárkóztató mozgalomnak, és ehhez az oktatást tartja a legfontosabb lehetőségnek. A roma értelmiség körében aktív szervezője képzőművészeti kiállításoknak, olvasótáboroknak és a cigány folklór bemutatásának. Férje révén részese filmes alkotómunkáknak, és segíti a roma filmfesztivál megszervezését. Kommunikációs szakemberként és teológusként is diplomázott, az MTV vallásos műsorainak szerkesztője lett. Interjúkat készített, könyveket adott ki. Tizedik éve szervezi a nemzetközi cigány filmfesztivált. Az utóbbi évtized legfontosabb tevékenysége a holokauszt roma áldozatai emlékére rendezett kiállítás volt. A Roma Produkciós Iroda Alapítvány szervezésében 2015 óta tartják meg a Bátorság és Roma Ifjúság napját az auschwitz-i cigánytábor ellenállóira emlékezve.

Kozsuharov Ognjan

szobrászművész

Szófiában született, a Magyar Képzőművészeti Főiskolán diplomázott szobrász szakon, majd a Magyar Iparművészeti Főiskolán posztgraduális képzés keretében ötvös szakon. A Magyar Képzőművészeti Főiskola tanáraként dolgozott, közben szobrászként, ötvösművészként és grafikusként tevékenykedett. Műveivel, amelyek főként kisplasztikák, magyar és nemzetközi kiállításokon vett részt. Tevékeny tagja a magyarországi bolgár közösségnek, az ő alkotásai láthatók például a Bolgár Művelődési Ház udvarán Hriszto Botevról, az Esztergomi Bazilikában Csodátévő Rilai Szent Jánosról, vagy Zuglóban a Bolgárkertészekről. Kozsuharov Ognjan a Terézvárosi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat tagja. A kitüntetést a bolgár kultúráért végzett, azt népszerűsítő több évtizedes munkájáért kapta.

Magyarországi Ruszinok/Rutének Országos Szövetsége

A szövetség évek óta a legnépesebb és legaktívabb szervezete a hazai ruszin közösségnek. A huszonhét éve alakult MROSZ, a ruszin kulturális és egyházi értékek, az anyanyelv és a ruszin hagyományok ápolására vállalkozott. A jól felépített szervezet sikeresen indította jelöltjeit a nemzetiségi önkormányzati választáson. Évek óta jó együttműködésben dolgozik az Országos Ruszin Önkormányzattal, például a rendezvények és zárandokutak szervezésében, továbbá támogatja a sárospataki ifjúsági ruszin táncgyűttest.

Marlokné Cservényi Magdolna

nyugalmazott iskolaigazgató

1984-től dolgozott a solymári Hunyadi Mátyás Német Nemzetiségi Általános Iskolában, amelynek 2009-2012 között igazgatója is volt. Neki köszönhető a német nemzetiségi nyelvoktatás és kétnyelvű oktatás, a hagyományörző rendezvények és nyelvi táborok bevezetése. Fontos szerepe volt a Lustige Zwerge Német Nemzetiségi Óvoda elindításában. 1994-től tagja, majd elnöke a helyi nemzetiségi önkormányzatnak. Nevéhez fűződik az elüzetés hatvanadik évfordulójára, valamint a német betelepülésre vonatkozó emlékművek létrehozása. A Solymári Hagyományörző Asszonykórus és a Szentiváni Magyarországi Németek Vegyes Kórus tagja. Részt vesz az Észak-magyarországi Német Önkormányzatok Szövetsége, valamint a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata munkájában, tagja az Északi Régió Megyei Önkormányzata okta-

tási bizottságának. Hagyományőrző rendezvények, emléknepok, zarándokutak, táborok, színházi előadások szervezésével segíti a közösségépítést. 2014-től öt évig a Pest Megyei Német Önkormányzat képviselőtestületének elnökhelyettese volt.

Osztrogonác József

nyugalmazott tanár, intézményvezető, a Magyarországi Horvátok Országos Szövetsége elnöke

Bunyevac-horvát nemzetiségi családba született. Horvát, szerb és történelem szakos diplomát szerzett. Folyamatosan képezte magát, a főiskolai és egyetemi tanári diplomája után közoktatás vezetői szakot végzett. 1977-től nyugdíjazásáig a Bajai Szentistváni Általános Iskolában tanított. 1988-ban nemzetiségi igazgatóhelyettesi kinevezést kapott, majd 1994-től az iskola igazgatója lett. Célja a horvát nyelvoktatás és kultúra minél magasabb színvonalú oktatása volt. 1993-tól a Magyarországi Horvátok Szövetségének vezetője, 1994-től a Bajai Horvát Nemzetiségi Önkormányzat tagja, majd az Országos Horvát Önkormányzat alelnöke volt. 2012-től vezeti az országos önkormányzat oktatási bizottságát. Tagja a Magyar-Horvát Kisebbségvédelmi Vegyes Bizottságnak, valamint az Igazságügyi Minisztérium Nemzetiségi Ügyekért Felelős Munkacsoportjának. 2016-ban átvehette a Horvát Köztársasági Elnök Dicsérő Oklevelét.

Polonia Nova Egyesület

A 2007-ben alapított szervezet célja a hazai lengyel-ség identitásának megőrzése, valamint az anyaországhoz fűződő kapcsolatuk erősítése. Tevékenysége során különös figyelmet fordít a lengyel fiatalok aktivizálására, képzésére, támogatására. A lengyel kulturális egyesület legfőbb küldetésének tekinti az anyanyelv és irodalom, a színház, illetve az anyaország történelme megismertetését, népszerűsítését. Kulturális programjaiba sikerrel vonja be a fiatalságot is, innovatív, érdeklődésüket felkeltő tevékenységi formákkal, mint pl. a geocaching, városi játékok, filmklub. Az oktatás területén is aktívak, évek óta sikeresen vezetik a Polonia Nyitott Egyetemet, a továbbképzéseket. Az anyaországi kapcsolatok fejlesztése mellett a lengyel nyelv ápolása érdekében műhelyeket, versenyeket, színházi előadásokat szerveznek.

Raptis Ioannis és Vlahosz Haralambosz

gyűjteményszervezők

Több évtizedes önzetlen munkájukkal kivételes értéket hoztak létre Magyarországon. Archívumukban az első és második görög diaszpóra dokumentumait gyűjtik, melyből a Fővárosi Görög Önkormányzat

2018-ban – Görögországban is bemutatásra került – kiállítást szervezett a 70 éve érkezett görög menekültek emlékére.

Raptis Ioannis és Vlahosz Haralambosz gyermekként kerültek Magyarországra, és egy 2003. évi nemzetközi konferencián fogalmazódott meg bennük a gyűjtemény létrehozása. Közel ezer görög honfitársunkat felkeresve régi fényképek, dokumentumok, tárgyak archiválására és összegyűjtésére vállalkoztak. Saját anyagi erőforrásaik mellett a Magyarországi Görögök Kutatóintézetétől, a Józsefvárosi és a Fővárosi Görög Önkormányzattól kaptak segítséget. A gyűjtemény része egyebek mellett fotóarchívum, kiállítási tablók, plakettek (Szakáll Antal művész közreműködésével), múzeumi tárgyak, mősoros CD-k, könyvek. Terveik között szerepel egy görög nyelvű könyv kiadása a magyarországi görögökről, a polgárháború harcosairól és a gyermekmenekültek tanáraitól, nevelőiről. A díjat megosztva kapták a Raptis-Vlahosz Gyűjtemény létrehozásáért.

Rusz Boriszláv

nyugdíjas pedagógus, a Szerb Fővárosi Önkormányzat elnöke

A pécsi egyetemen diplomázott, és a pécsi szerb-horvát általános iskolában kezdett el tanítani, majd a Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium középiskola tanára lett. 1988-tól a Külügyminisztériumban dolgozott, öt évig a belgrádi magyar nagykövetség első titkáráként, sajtó- és kultúrattaséjaként tevékenykedett. 1995-től a szerb nemzetiségi önkormányzatok létrejöttének aktív alakítója volt. A Szerb Fővárosi Önkormányzat elnöke és a Szerb Országos Önkormányzat képviselője lett. A Magyarországi Szerb Színház megbízott igazgatói feladatait is ellátta. Később visszatért pedagógusi munkájához, és nyugdíjazásáig a budapesti szerb gimnáziumban tanított. Szerzője a Magyarországi Szerbek Néprajzát bemutató könyvsorozatnak.

Simon Istvánné

nyugdíjas pedagógus, közoktatási szakértő, az EMMI Nemzetiségi Osztályának nyugalmazott főosztályvezetője

Szívügye a magyarországi román nemzetiségi oktatás, az anyanyelv és identitás megőrzése, az oktatás színvonalának folyamatos emelése. Román nyelv és irodalom-történelem szakon diplomázott az ELTE-n. 1973-tól tanárként dolgozott, majd 1977-től nyugdíjba vonulásáig az EMMI (illetve jogelődje) Nemzetiségi Főosztályán dolgozott. Főtanácsosként és főosztályvezetőként részt vett a nemzetiségi oktatás-nevelés jogi, szakmai feltételeinek kialakításában, törvénytervezetek előkészítésében. 2011-től az Országos Román Önkormányzat szakmai tanácsadója, a nemzetiségi és köznevelési törvény megalkotásának vé-

leményezője. Két éven át a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata, Pedagógia és Módszertani Munkacsoportjának vezetője volt a II. Rákóczi Ferenc emléket őrző szervezetekkel.

Szűcs Csaba

Kiskunhalas alpolgármestere, megyei közgyűlési romaügyi főtanácsadója

2014-től Kiskunhalas alpolgármestere, 2017-től a Kiskunhalasi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke. Kezdeményezésére indult el Kiskunhalason a Szociális Segítő Hálózat és az utcabizalmi rendszer, amelynek eredményeképpen növekedett a helyi cigányság iskolázottsága, javultak a foglalkoztatási mutatók, csökkent a lakókörnyezeti feszültség. Mintaprogramját (pl. a roma nők képzése, roma származású szociális segítők, családsegítők biztosítása, szakmai képzések, szociális hálózat kiépítése, közegészségügy javítása, a hagyományos cigány kul-

túra megőrzése stb.) több megyére is kiterjesztették. 2016-tól a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnökének romaügyi főtanácsadója. Szakmai segítségével jött létre az országban egyedülálló Bács-Kiskun Megyei Cigány Felzárkóztatási Program.

Vlahopulosz Ziszisz

nyugalmazott polgármester

Családja 1948-ban menekült Magyarországra. 1951 óta beloianniszi lakos, ahol 1985-ben a falu tanácselnöke lett. 1990-1998-ig a település polgármestere volt. A falu felvirágoztatása mellett a görög kultúra és anyanyelv megőrzése, a hagyományörzés volt az elsődleges célja. Közbenjárására épült meg a település görög ortodox temploma, és neki köszönhető az első görög nyelvtanár érkezése Beloianniszbba.

Gratulálunk a kitüntetetteknek!

A Magyarországi Német Önkormányzatok 25. ünnepi gálája

*A Magyarországi Német Önkormányzatok Napján, hagyományosan az új év második szombatján rendezett nagyszabású MNOÖ-gálát 2021 januárjában a koronavírus-járvány miatt nem lehetett a megszokott formában, személyes jelenléttel megtartani. Teljesen azonban mégsem kellett róla lemondania a magyarországi német közösségnek, hiszen a **Németországi Szövetségi Belügyminisztérium** támogatása révén, valamint az MTVA (Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap) **Unser Bildschirm** című magyarországi német magazinműsora szerkesztőségének együttműködésével lehetővé vált, hogy a gálaműsort televíziós és internetes közvetítés keretében követhessék az érdeklődők.*

– 2020-ban nagyot fordult velünk a világ, a koronavírus-járvány a magánéletünkben, a mindennapjainkban is nagy törést okozott – hangsúlyozta ünnepi beszédében *Englenderné Hock Ibolya* MNOÖ-elnök.
– A mai gálaműsorunkat mindazon barátaink és bajtársaink emlékének ajánljuk, akik a betegség következtében veszítették életüket. A jelenlegi helyzet az olyan értékek fontosságára tanít bennünket, amit hajlamosak vagyunk elfelejteni vagy alábecsülni – ilyenek az egészségünk, az emberi kapcsolataink, vagy akár a felebaráti szeretet.

Magyarországi Németiségért Arany Díszű

A *Magyarországi Németiségért Arany Díszű* a magyarországi németek legmagasabb kitüntetése, melyet a Magyarországi Német Országos Önkormányzat 1995-ben alapított. Első ízben az 1997-ben megrendezett első országos gála alkalmával adták át. A rangos kitüntetést minden évben olyan magyarországi németek vagy magyar állampolgárok, valamint kül-

földi állampolgárok vehetik át, akik kiváló munkájukkal nagyban hozzájárulnak a magyarországi német nemzetiség nyelvének megőrzéséhez, tárgyi és szellemi kulturális javaik gyarapodásához, valamint a németiség történelmi hagyományaihoz. Az MNOÖ közgyűlése évente három díjat adományoz, a díjazottakat előzetesen benyújtott pályázatok alapján választja ki.

Szauer Ágnes

A Németkéri Német Önkormányzat kezdeményezésére a Tolna Megyei Német Önkormányzatok Szövetsége, valamint a Győr-Moson-Sopron Megyei Német Önkormányzat közös felterjesztése alapján a Magyarországi Németiségért Arany Dísztit 2021-ben Szauer Ágnes is átvehette.

Gyökerei a Tolna megyei Németkérhez kötik. Német-országi szakos diplomáját a Pécsi Tanárképző Főiskolán és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerezte. Gyermekkori emlékei és a német anyanyelve, melyet édesanyjától tanult, meghatározták egész életét: sokoldalú tevékenységéhez kiváló alapot biztosítottak a német énekek, táncok és történetek. Tizenöt éven át oktatóként leendő német nemzetiségű óvodapedagógusokat a Soproni Főiskolán, s új módszereket honosított meg a nemzetiségű óvóképzésben.

A váci Apor Vilmos Főiskolán a pedagógusképzésben töltött be oktatói szerepet, melyet jelenleg az ELTE falai közt is folytat, a magyarországi német óvodapedagógusokat és alsó tagozatos nevelőket képző programban. Közel tizenöt éven át a Nemzeti és Etnikai Kisebbségek Hivatalának főosztályvezetője volt.

Budapesten él, de szülőfalujában, Németkén a korábbi évekhez hasonlóan jelenleg is számos magyarországi német rendezvényt kezdeményez és szervez. Sok ötlet és azok megvalósítása fűződik a nevéhez, így egy alapítvány életre hívása, német nemzetiségű tanszék alapítása, a szülőfalujához kötődő, történelmi, kulturális és kulináris kötetek sokaságának megjelentetése, de ezeken túl néprajzi tevékenység, kiállítások is köszönhetőek neki. Egyetemi keretek között rendszeresen ad elő különböző magyarországi német témákban.

Wolfart Jánosné

A Budapest XIII. Kerületi Német Önkormányzat javaslata és a Fővárosi Német Önkormányzat felterjesztése alapján a Magyarországi Németiségért Arany Dísztit 2021-ben Wolfart Jánosné (született Stang Mária) is átvehette.

A Baranya megyei Babarcról származó német-magyar szakos középiskolai pedagógus a budapesti Német Nemzetiségi Gimnáziumban, a pécsi Leówey Klára Gimnáziumban és a pilisvörösvári Friedrich Schiller Gimnáziumban is oktatott. Kiemelten fontos volt számára a tehetséggondozás, mély ismereteit egész pedagógiai pályafutása során igyekezett átadni. Saját példáján keresztül is közvetítette a magyarországi németiség értékeit. Ennek is köszönhető, hogy egykori tanítványai közül ma is sokan cselekvő részesei a magyarországi német közéletnek.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Germanisztika Intézetének tudományos munkatársaként részt vett a Magyarországi Német Nyelvi Atlasz elkészítésében, valamint nyelvtörténettel és dialektológiával is foglalkozott. Tíz éven át három szinten is részt vállalt a magyarországi német nemzetiségpolitikában: lakhelyének, Budapest XIII. kerületének német önkormányzatában, a Fővárosi Német Önkormányzatban, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata közgyűlésében és oktatási bizottságában is aktívan közreműködött. Pedagógusként és az oktatási bizottság tagjaként részt vett az MNOÖ *Wurzeln und Flügel* (Gyökerek és szárnyak) című oktatási stratégiájának tartalmi és szakmai kidolgozásában. Számos publikáció viseli a nevét, különösen a 2019-ben megjelent, Koch Valériáról társszerzőként írt életrajzi kötete, az *In memoriam Valeria Koch, die es hätte geben können* képvisel személyes érintettségére révén nagy értéket számára.

A díjjal járó tiszteletdíjat Babarc katolikus templomi orgonájának helyreállítására, szülőfalujának ajánlja fel.

Dr. Árkossy Katalin

A Magyarországi Németiségért Arany Dísztit 2021-ben az Esztergomi Német Önkormányzat felterjesztése alapján dr. Árkossy Katalin vehette át. Családjá, az *Osztheimer* család a magyarországi németek lakta Pilisszentivánról származik. A kitüntetett germanisztika-magyar nyelv és irodalom szakos tanulmányainak befejeztével az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatójaként úgy diplomamunkájában,

mint doktori értekezésében szülőfaluja, Pilisszentiván nyelvét és társadalmát kutatta. Azt, hogy a helyi német szokások és hagyományok a kikényszerített asszimilációs folyamatok ellenére miképp tudtak fennmaradni az egykori bányásztelepülésen. Kutatásaiban mindvégig nagy hangsúlyt fektetett a hagyományátadásra és a kulturális identitás megújulását előre mozdító különböző lehetőségekre, s ebben fontos szerepe volt a helyi dialektus és kultúra megismertetésének is.

Az ELTE Germanisztika Intézetében végzett munkája során hosszú évekig a Szakdidaktikai Tanácsok vezetőjeként tevékenykedett. Miután *Manherz Károly* professzor vezetésével 1994-ben megalakult a Magyarországi Németek Kutatási és Tanárképzési Központja, átvette a magyarországi német és a kétnyelvű pedagógus-továbbképzések, valamint a posztgraduális képzések szervezési és koordinálási feladatait. Sokéves tudományos munkásságát számos kiváló eredmény fémjelzi, így például a magyarországi német oktatásügyben a nemzetiségi oktatási terv kidolgozása, pedagógiai szakfolyóirat szerkesztése, a magyarországi németek nyelve és irodalma tantervfejlesztését célzó posztgraduális képzés és tanúsítvány életre hívása, a német szaknyelvi képzést kínáló kiegészítő szak indítása és megszervezése. Mindezen túl számos nemzetiségi iskola közötti projekt lebonyolítása, az Eichstätti Egyetemmel való együttműködés megvalósítása, de számos jelentős publikáció is köszönhető neki.

Dr. Árkossy Katalin 2006 óta az Esztergomi Német Önkormányzat képviselője.

Koch Valéria-díj

A Magyarországi Német Önkormányzatok Napján hagyományosan az arra érdemes fiatalokat *Koch Valéria-díjjal* jutalmazzák. Az idei évben immár tizenharmadik alkalommal átadott kitüntetést ezúttal is olyan középiskolai tanulók és végzős főiskolai vagy egyetemi hallgatók vehették át, akik kiváló teljesítményük által a magyarországi német kulturális értékek megőrzéséhez járulnak hozzá saját korosztályukban, illetve diplomamunkájukban magyarországi német témát dolgoznak fel.

Bogár-Szabó András

Az Alföld szívében, Kerekegyházán élő, két nyelven felnőtt, *Bogár-Szabó András*, a pilisvörösvári Friedrich Schiller Gimnázium végzőse, rendhagyó hagyományápoló tevékenységéért részesült kitüntetésben. Lakhelyének környékén nincsenek német közösségek, de a fiatalember a hagyományörzés és kultúraátadás új módját fedezte fel: stop-motion-animációkat készít, többek között magyarországi német témákban, melyek már számos elismerésben részesültek. Ihletője a nemzetiségi népismeret tantárgy. A *Johanns Weg* című trilógiája például a magyarországi németek betelepítését, az elűzetést és a mai fiatalok számára elérhető hagyományörző lehetőségeket helyezi a középpontba. Több alkalommal vett részt nagy sikerrel a Magyarországi Német Kulturális és Információs Központ és Könyvtár által rendezett *Abgedreht* című ifjúsági filmünnepen.

Bogár-Szabó András a Magyarországi Német Gyermekekért Egyesület (VUK) ifjúsági vezetője. Tanulmányait a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem német nyelvű informatikai képzésén szeretné folytatni.

Emmert Anett Eliza

A fiatalon elhunyt magyarországi német költőnőről elnevezett díjat idén a bajai Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja egyik végzős tanulója is átvehette. *Emmert Anett Eliza* többnyelvű családban nőtt fel, az irodalmi német nyelv mellett két német nyelvjárást is elsajátíthatott. Sokoldalú hagyományörző tevékenységére különleges családi háttere és személyes meggyőződése ösztönzi. Iskolája német néptánccsoportjának aktív tagja, énekel az iskolai kórusban és az *UBZ Nachtigallen* dalkörben is. Rendszeres résztvevője a német nemzetiségi szavaló- és tanulmányi versenyeknek, valamint az *Abgedreht* ifjúsági filmversenynek is. Büszke tulajdonosa egy úgynevezett Ulmer Schachtel jogosítványnak, amely arra hatalmazza fel, hogy látogatócsoportoknak bemutassa az iskolája területén álló betelepítési emlékművet. Aktív résztvevője a Bácskai Német Kultúregyesület programjainak. Család-

jának minden tagja játszik valamilyen hangszeren, Eliza fuvolázik, így családként is szívesen muzsikálnak magyarországi német rendezvényeken.

Eliza a Magyarországi Német Fiatalok Közössége (GJU) tevékeny tagja és kapcsolatokat ápol a világnál több pontján élő fiatal dunai svábokkal. Nemzetiségi óvodapedagógus szeretne lenni.

Tavaszi Krisztina

Koch Valéria-díjat vehet át a veszprémi Lovassy László Gimnázium egy végzős tanulója, *Tavaszi Krisztina* is. Krisztina Ajkarendeken, német nemzetiségi családban nevelkedett, melyben a magyarországi német kultúra ápolása nemzedékek óta természetes. Több éve aktívan vesz részt a helyi kultúregyesületek, valamint az Ajkarendeki Német Önkormányzat munkájában.

Néptáncolni még óvodásként kezdett a helyi német tánc csoportban, nemzetiségi rendezvényeken szívesen működik közre moderátorként, a német nyelvű szentmiséken pedig rendszeresen felolvás. A helyi Német Nemzetiségi Népdalkör tagjaként közreműködött egy énekeskönyv szerkesztésében, az ajkarendeki nyelvjárásszótár hanganyagának feldolgozásában pedig vágóként tevékenykedik. Azt tervezi, hogy a következő ciklusban jelöltként indul majd a helyi német önkormányzati választá-

sokon, hogy képviselőként folytathassa a munkát szülővárosában. Rendszeres résztvevője a német nemzetiségi versmondó és nyelvi versenyeknek, és gimnáziumának hagyományőrző tevékenységében is részt vállal.

Testvérével együtt családfakutatást folytat. Orvos szeretne lenni.

Weimert Éva

A villányi származású *Weimert Éva*, a bajai Eötvös József Tanárképző Főiskola végzett hallgatója, szakdolgozatában a magyarországi németek étkezési szokásait kutatta – mindenekelőtt ezzel érdemelte ki az idei Koch Valéria-díjat. A magyarországi német konyha sajátosságainak feltárásához a közelmúltban megjelent receptkiadványokat is felhasználta. Munkája a jelenleg érvényben lévő magyarországi német oktatási előírások alapján készült, ezeket figyelembe véve vizsgálta, hogy mely tartalmak és módszerek alkalmasak az ismeretek és szokások átadására a német nemzetiségi óvodai foglalkozások keretein belül.

Weimert Éva gyermekkorától a kulturális hagyományőrzés aktív résztvevője: Gyermekként a Villányi Gyermektánc csoportban táncolt, harmadik osztályos korától saxofonozik, és évek óta a Villányi Ifjúsági Fúvószenekar tagja. A pécsi Koch Valéria Iskolaközpont tanulója volt, és gimnáziumi éve alatt az iskola hagyományőrző fúvószenekarában is játszott. Az érettségi után a bajai Eötvös József Főiskolára jelentkezett, ahol 2020-ban szerezte meg német nemzetiségi óvodapedagógusi oklevelét. Egy szemesztert Németországban töltött.

Weimert Éva a Magyarországi Német Gyermekekért Egyesület (VUK) ifjúsági vezetője. 2020 augusztusa óta a vecsési óvodában dolgozik, ahol a gyermekeknek a magyarországi német hagyományokat és a nyelvet szeretné átadni. Az óvodai dolgozók tánc csoportjához is csatlakozott.

Szöveg és képek:

LdU-Presse, Unser Bildschirm, Neue Zeitung